

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДНИМИ РЕСУРСАМИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту

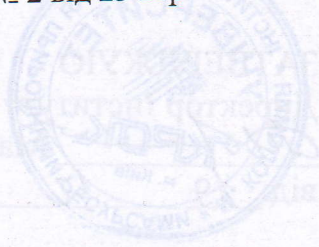
Марія ГРИЦАН

від _____ 2025 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня
«фаховий молодший бакалавр»
за освітньо-професійною програмою
Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
зі спеціальності Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
за галуззю знань 07 Управління та адміністрування

Розглянуто і схвалено
Педагогічною радою Інституту
Протокол № 2 від 19.12.2025р.

Наскрізна програма практичної підготовки здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок зі спеціальності Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок за галуззю знань 07 Управління та адміністрування. Автори – Мандич В.В., Малиновська Г.В., Коломия, Інститут управління природними ресурсами ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2025. – 45 с.
Затверджено на засіданні циклової комісії фундаментальних дисциплін, туризму та фінансів (протокол № 2 від 23 вересня 2025 р.)

© Мандич В.В., Малиновська Г.В., 2025

© Інститут управління природними ресурсами ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2025

ВСТУП

Практична підготовка є невід'ємною складовою освітнього процесу та одним із ключових чинників формування професійної компетентності здобувачів освіти. Вона забезпечує поєднання теоретичних знань, отриманих під час навчання, з реальними умовами професійної діяльності, сприяє набуттю практичного досвіду та формуванню здатності ефективно виконувати професійні функції відповідно до обраної спеціальності.

У процесі проходження практичної підготовки здобувачі освіти набувають і вдосконалюють професійні вміння та навички, навчаються застосовувати теоретичні знання на практиці, приймати обґрунтовані рішення в типових і нестандартних ситуаціях, працювати з документацією, інформаційними ресурсами та сучасними технологіями. Практика сприяє розвитку відповідальності, самостійності, комунікативних і організаційних здібностей, формуванню професійної етики та усвідомленню вимог майбутньої професійної діяльності.

Наскрізна практика є системоутворюючим елементом практичної підготовки здобувачів освіти, оскільки забезпечує її логічну послідовність, наступність і безперервність упродовж усього періоду навчання. Вона інтегрує різні види практик, визначає їх зміст, обсяг, очікувані результати навчання та взаємозв'язок із освітніми компонентами освітньо-професійної програми.

Як нормативний та навчально-методичний документ, наскрізна практика відіграє важливу роль в організації та реалізації практичної підготовки. Вона слугує орієнтиром для здобувачів освіти, педагогічних працівників і керівників практики, забезпечує єдині підходи до планування, проведення, контролю та оцінювання результатів практичної діяльності, а також сприяє підвищенню якості підготовки фахівців і їх відповідності потребам ринку праці.

Наскрізна програма практичної підготовки здобувачів освіти за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» розроблена на основі Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 02.05.2023 №510 Про затвердження Типового положення про організацію освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти та Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 червня 2023р. за №1054/40110, Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти Інституту управління природними ресурсами Вищого навчального закладу Університет економіки та права «КРОК», схваленого та затвердженого Педагогічною радою Інституту.

У даній наскрізній програмі практичної підготовки розглядаються загальні питання організації, проведення і підведення підсумків усіх видів практичної підготовки здобувачів освіти за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

Наскрізна програма практичної підготовки здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок передбачає згідно освітньо-професійної програми, навчального плану проходження здобувачами освіти навчальної і виробничої практик. Навчально-методичний супровід, керівництво і контроль за виконанням програми кожного із видів практики за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок забезпечує відповідальна за організацію практики циклова комісія фундаментальних дисциплін, туризму та фінансів.

Зміст та порядок проходження відповідного виду практики визначено у робочій програмі (силабусі) та методичних вказівках щодо проходження практики. Відповідне навчально-методичне забезпечення розроблене та схвалене цикловою комісією фундаментальних дисциплін, туризму та фінансів. Це забезпечує системність, прозорість і належний рівень організації практичної підготовки здобувачів освіти відповідно до вимог освітньо-професійної програми.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Практика як обов'язковий компонент освітньо-професійної програми спрямована на забезпечення цілісної та послідовної практичної підготовки здобувачів освіти. З метою ефективної організації та результативного проходження практики визначаються її мета, основні завдання, а також обов'язки керівника практики та практиканта, дотримання яких є необхідною умовою досягнення запланованих результатів навчання.

Чітке розмежування функцій і відповідальності учасників практичної підготовки забезпечує узгодженість дій, належний рівень організації освітнього процесу та створює умови для формування професійних компетентностей здобувачів освіти незалежно від виду практики та етапу навчання.

Метою практики є забезпечення формування та розвитку професійних компетентностей здобувачів освіти шляхом закріплення, поглиблення й систематизації теоретичних знань, набуття практичних умінь і навичок, необхідних для виконання професійних функцій відповідно до спеціальності, а також підготовка здобувачів освіти до самостійної професійної діяльності.

Основними завданнями практики є:

- закріплення та практичне застосування знань, отриманих під час вивчення освітніх компонентів;
- формування професійних умінь і навичок відповідно до визначених результатів навчання;
- ознайомлення з організаційною структурою, функціями та напрямками діяльності бази практики;
- набуття досвіду виконання професійних завдань у реальних або наближених до реальних умовах;

- розвиток навичок самостійної роботи, відповідальності за результати виконаних завдань;
- формування здатності працювати з документацією, інформаційними системами та нормативно-правовими актами;
- розвиток комунікативних, організаційних і аналітичних здібностей;
- формування навичок дотримання професійної етики, трудової дисципліни та вимог охорони праці.

Керівник практики зобов'язаний:

- організувати проведення практики відповідно до вимог освітньо-професійної програми та робочої програми практики;
- забезпечити здобувачів освіти необхідною інформацією щодо мети, завдань, змісту та порядку проходження практики;
- проводити інструктажі з питань організації практики, охорони праці та техніки безпеки;
- координувати взаємодію між закладом освіти та базою практики;
- здійснювати контроль за виконанням здобувачами освіти індивідуальних завдань і дотриманням графіка практики;
- надавати консультації з питань виконання завдань практики та оформлення звітної документації;
- оцінювати результати проходження практики та надавати висновки щодо рівня сформованості професійних компетентностей.

Здобувач освіти (практикант) зобов'язаний:

- своєчасно прибути на базу практики та виконувати завдання відповідно до програми практики;
- дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, вимог охорони праці та техніки безпеки;
- виконувати індивідуальні завдання, визначені програмою практики та керівником практики;
- сумлінно та відповідально ставитися до виконання професійних завдань;
- вести облік виконаної роботи та своєчасно оформляти звітну документацію;
- дотримуватися норм професійної етики та конфіденційності інформації;
- своєчасно подати звіт про проходження практики та захистити його у встановленому порядку.

2. СТРУКТУРА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Структура практичної підготовки здобувачів освіти є важливим елементом реалізації освітньо-професійної програми, що забезпечує поетапне, логічно послідовне та системне формування професійних компетентностей. Вона визначає взаємозв'язок між окремими видами практик, їх місце в освітньому процесі, обсяг і черговість проходження відповідно до етапів навчання. Чітко вибудована структура практичної підготовки сприяє інтеграції теоретичного навчання з практичною діяльністю, забезпечує наступність і

безперервність набуття практичного досвіду, а також створює умови для досягнення запланованих результатів навчання незалежно від специфіки окремих видів практики.

Вид заняття	Загальна кількість годин/ кредитів ECTS		
Загальна кількість годин / форма навчання	денна	заочна	дистанційна
Навчальна практика			
лекції	-	-	-
семінарські заняття / практичні	60	-	-
самостійна робота	120	-	-
консультації	-	-	-
Виробнича практика			
лекції	-	-	-
семінарські заняття / практичні	-	-	-
самостійна робота	320	-	-
консультації	40	-	-

3. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Навчальна практика має на меті формування спеціальних знань і практичних навичок виконання завдань зі збору, обробки та аналізу фінансово-економічних даних з використанням комп'ютерної техніки та програмного забезпечення. Набуваючи практичних знань, студенти здійснюють формування бази фінансово-економічних даних, аналіз фінансових систем конкретних фінансових і нефінансових організаціях, опановують економіко-статистичні методи обробки фінансово-економічної інформації, поглиблюють вміння щодо узагальнення висновків та обґрунтування пропозицій щодо удосконалення окремих процесів на об'єктах дослідження. Навчальна практика призначена для здобуття практичних навичок дослідної роботи за обраним фахом.

Метою проходження навчальної практики є: закріплення отриманих теоретичних знань та формування практичних умінь та навичок фахової діяльності; розвиток фахових компетентностей щодо розрахунково-економічної, аналітичної, дослідної діяльності; формування соціально-особистісних компетентностей, необхідних для майбутньої роботи в професійному середовищі.

Реалізація мети навчальної практики передбачає **вирішення наступних завдань**: первинне ознайомлення зі змістом та розміщенням основних джерел інформації про діяльність НБУ, Міністерства фінансів України, Державної фіскальної служби, казначейської служби України; закріплення навичок збору, систематизації, аналізу та оформлення даних, які характеризують стан та результати діяльності банківської системи, страхового ринку, фондового ринку, організацій учасників ринку цінних паперів, кредитних та не кредитних фінансових організацій, інших об'єктів практики; розвиток навичок збору даних для проведення розрахунку економічних показників діяльності; набуття вмінь обробки масивів фінансово-економічної інформації економіко-статистичними методами, їх аналіз, оцінка, інтерпретація одержаних результатів та обґрунтування висновків; розвиток вмінь підготовки інформаційних оглядів, аналітичних звітів; формування важливих фахових якостей, стійкого інтересу до фахової діяльності; набуття навичок щодо узагальнення висновків і результатів, одержаних у процесі проходження практики та їх публічної презентації; розвиток самостійного результатів розрахунків; формування навичок роботи в команді та взаємодії у фаховому середовищі.

Предметом навчальної практики є процеси та результати фінансово-економічної діяльності суб'єктів фінансової системи держави, зокрема Національного банку України, Міністерства фінансів України, органів Державної податкової та митної служби, Державної казначейської служби України, банківських установ, страхових компаній, учасників фондового ринку, кредитних та не кредитних фінансових установ, а також інформаційні, аналітичні та розрахункові процедури, що забезпечують їх функціонування.

У результаті проходження навчальної практики студент повинен

знати: нормативно-правову базу, що регулює діяльність Національного банку України, Міністерства фінансів України, органів фіскальної та казначейської служби; структуру та основні напрями діяльності банківської системи, страхового та фондового ринків, фінансових організацій різних форм власності; джерела фінансово-економічної інформації та порядок її отримання, обробки й аналізу; основні економічні показники, що характеризують фінансово-економічну діяльність суб'єктів фінансового ринку; методи економічного та статистичного аналізу фінансових даних; вимоги до підготовки аналітичних матеріалів, звітів та інформаційних оглядів.

уміти: здійснювати пошук, збір, систематизацію та аналіз фінансово-економічної інформації з офіційних джерел; розраховувати основні фінансово-економічні показники діяльності суб'єктів фінансової системи; застосовувати економіко-статистичні методи для обробки масивів фінансових даних; аналізувати, оцінювати та інтерпретувати результати розрахунків і досліджень; готувати інформаційні огляди, аналітичні довідки та звіти за результатами практики; формулювати обґрунтовані висновки та пропозиції за результатами аналізу; презентувати результати виконаної роботи у письмовій та усній формах; працювати самостійно та в команді, ефективно взаємодіючи у

професійному середовищі; дотримуватися принципів професійної етики та відповідальності під час виконання практичних завдань.

Результати навчання:

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 07. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритість до нових знань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти набуває таких компетентностей:

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК1 Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Зміст програми навчальної практики

Тема 1. Нормативно-правове регулювання фінансово-кредитної діяльності

Зміст і завдання заняття полягають у вивченні здобувачем визначеного законодавчого або нормативно-правового документа у сфері банківської, страхової чи іншої фінансово-кредитної діяльності. У процесі виконання завдання здобувач має проаналізувати структуру та основний зміст документа, визначити сферу його застосування, окреслити види діяльності й операцій, що підлягають регулюванню, а також оцінити значення регуляторних норм з позицій контролю фінансових ризиків, забезпечення стабільності фінансової системи та захисту інтересів учасників фінансового ринку. Особлива увага приділяється аналізу можливих наслідків недотримання вимог документа, доцільності та обґрунтованості його застосування в сучасних умовах, а також визначенню ролі аналізованого нормативного акта в системі фінансового регулювання.

Тема 2. Аналіз розвитку та сучасного стану банківського сектору регіону

Зміст заняття передбачає дослідження рівня розвитку та сучасного стану банківського сектору обраного регіону на основі офіційної статистичної та аналітичної інформації. У ході виконання завдання здобувач аналізує кількість банківських установ, динаміку створення нових банків і відкликання ліцензій, частку місцевих банків у регіоні, структуру банків за організаційно-правовими формами та походженням капіталу, а також розподіл банків за розмірами активів. Окремо досліджуються обсяги активів, власних коштів і зобов'язань банків, динаміка депозитів фізичних осіб, рівень та структура кредитної заборгованості, у тому числі простроченої, а також територіальне розміщення банківської мережі. За результатами аналізу здобувач формулює узагальнений висновок щодо рівня розвитку банківського сектору регіону.

Тема 3. Аналіз фінансового ринку України: тенденції та трансформації

Зміст і завдання заняття спрямовані на формування у здобувача цілісного уявлення про кількісні та якісні зміни фінансового ринку України за останні три роки. На основі аналізу статистичних та аналітичних матеріалів здобувач досліджує рівень капіталізації фінансового ринку, динаміку та структуру його окремих сегментів, зокрема ринку цінних паперів, валютного, грошового та інших сегментів. Увага приділяється аналізу обсягів і структури випуску та обігу цінних паперів, прибутковості фінансових інструментів, а також розміру активів і кількості організацій – учасників фінансового ринку. За можливості здійснюється порівняння досліджуваних показників з аналогічними показниками інших країн. За результатами критичного аналізу здобувач визначає основні проблеми, досягнення та перспективи розвитку фінансового ринку.

Тема 4. Аналіз діяльності професійного учасника ринку цінних паперів

Зміст заняття полягає у комплексному аналізі діяльності конкретної організації – професійного учасника ринку цінних паперів. Здобувач досліджує фінансово-економічні показники діяльності організації, зокрема динаміку активів, власних коштів і зобов'язань, результати фінансово-господарської діяльності, структуру доходів і витрат, а також організаційну структуру, чисельність персоналу та клієнтську базу. У процесі аналізу визначається місце організації на фінансовому ринку, особливості здійснюваних операцій, її місця та функції в економіці. За результатами дослідження формулюється висновок щодо ефективності діяльності професійного учасника ринку цінних паперів.

Тема 5. Аналіз діяльності комерційного банку

Зміст і завдання заняття спрямовані на поглиблений аналіз діяльності окремого комерційного банку. У процесі виконання завдання здобувач оцінює структуру та динаміку активів, власного капіталу і зобов'язань банку, аналізує доходи, витрати та фінансові результати діяльності, а також досліджує мережу банку, кількість співробітників і клієнтів. Особлива увага приділяється дотриманню економічних нормативів та вимог Базеля III, організаційно-правовій формі банку, складу акціонерів, стратегії розвитку, асортименту банківських продуктів і послуг та методам їх просування. За результатами аналізу здобувач робить висновок про ефективність діяльності банку та його конкурентні позиції на ринку банківських послуг.

Тема 6. Аналіз розвитку страхового сектору країни та регіону

Зміст заняття передбачає дослідження сучасного стану та тенденцій розвитку страхового сектору країни та окремого регіону. У ході виконання завдання здобувач аналізує динаміку кількості суб'єктів страхової справи, у тому числі страхових організацій, що втратили ліцензію, частку місцевих страховиків, структуру страхового ринку за організаційно-правовими формами та походженням капіталу, а також розподіл страхових організацій за обсягами активів. Оцінюються загальні обсяги активів, власних коштів і зобов'язань страхових компаній та регіональне розміщення страхової мережі. За результатами аналізу формулюється висновок щодо рівня розвитку страхового сектору в регіоні.

Тема 7. Аналіз діяльності страхової організації

Зміст і завдання заняття полягають у проведенні комплексного аналізу діяльності конкретної страхової організації. Здобувач досліджує фінансові показники діяльності страховика, зокрема динаміку активів, власних коштів і зобов'язань, результати діяльності, структуру доходів і витрат, а також організаційну структуру, чисельність персоналу і клієнтську базу. У процесі аналізу враховуються організаційно-правова форма страхової організації, склад акціонерів, види ліцензій, місія та стратегія розвитку, асортимент страхових продуктів і послуг, методи їх просування. За результатами дослідження здобувач робить висновок щодо ефективності діяльності страхової організації та її конкурентних позицій на ринку страхових послуг.

4. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Виробнича практика спрямована на забезпечення безперервного зв'язку між теоретичною підготовкою здобувачів освіти та їх майбутньою професійною діяльністю у сфері фінансів. Вона створює умови для поступового входження здобувачів у реальне професійне середовище, ознайомлення з

організацією фінансово-економічної роботи підприємств, установ і організацій різних форм власності та набуття первинного практичного досвіду виконання функцій фінансиста. Практика покликана сформулювати у здобувачів освіти цілісне уявлення про зміст, характер і відповідальність професійної діяльності за обраною спеціалізацією та підготувати їх до усвідомленого і ефективного застосування здобутих знань у подальшій професійній діяльності.

Мета проходження виробничої практики: поглибити і закріпити одержані теоретичні знання та набуті навички практичної роботи зі спеціальності; ознайомитись з виробничим напрямом роботи установи чи підприємства та практичною роботою фінансиста.

Основні завдання виробничої практики: вивчення особливостей професійної діяльності фінансистів в організаціях різного типу (державних податкових органах, фінансових органах, бюджетних установах, інші установи фінансової системи, підприємства різних форм власності, банківських установах тощо); закріплення практичних навичок, необхідних для самостійного здійснення фінансової діяльності, формування та вдосконалення навичок ведення фінансової документації; застосування на практиці знань, здобутих під час теоретичного навчання; розвинення творчих здібностей, умінь самостійно приймати рішення; навчання плануванню та організації робочого часу, здатності працювати в колективі.

Предметом виробничої практики є процеси організації та здійснення фінансово-економічної діяльності підприємств, установ і організацій різних форм власності та сфер функціонування, зокрема фінансових органів, бюджетних установ, органів державної податкової служби, банківських установ, а також інших суб'єктів фінансової системи, у межах яких здобувач освіти набуває практичних умінь і навичок професійної діяльності фінансиста. Предмет практики охоплює практичну діяльність фінансиста щодо планування, організації, обліку, аналізу та контролю фінансових ресурсів, ведення фінансової документації, участі у фінансових розрахунках, підготовки звітності, прийняття управлінських рішень, а також взаємодії з колективом і дотримання вимог професійної етики.

У результаті проходження навчальної практики студент повинен

знати: термінологію і мати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі для подальшого використання на практиці; виконання банківських операцій, пов'язаних з розрахунково-касовим, кредитним та іншими видами обслуговування клієнтів банку; основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних структур і застосування їх на практиці; застосування конкретних механізмів страхового захисту майнових інтересів юридичних і фізичних осіб на випадок настання ризикових ситуацій; економічну природу податків, їх склад та класифікацію; функції податків; порядок нарахування та сплати податків і обов'язкових зборів та платежів до бюджету та державних цільових фондів, що здійснюються, як фізичними, так і юридичними особами; форми відповідальності платників податку за порушення податкового законодавства; орієнтуватися в законодавчо-нормативних актах, що регулюють страхову діяльність.

уміти: демонструвати вміння бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних структур з урахуванням ризиків; застосовувати знання й уміння щодо ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм; використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних структур; застосовувати конкретні механізми страхового захисту майнових інтересів юридичних і фізичних осіб на випадок настання ризикових ситуацій; володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних структур; визначати базу оподаткування, розмір податків та строки їх сплати до бюджетів усіх рівнів; аналізувати зміни податкового законодавства та визначати їх вплив на результати діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

Результати навчання:

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 07. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

РН 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритість до нових знань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти набуває таких компетентностей:

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК6 Здатність складати й аналізувати фінансову звітність.

СК7 Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК12 Здатність використовувати новітні інструменти та технології у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Зміст програми виробничої практики

1. База практики – Податкові органи

Загальне знайомство із структурою апарату місцевого податкового органу (державної податкової інспекції), порядком складання кошторису податкової інспекції, організацією податкової роботи. Охорона праці.

Непряме оподаткування. Податок на додану вартість. Акцизний податок. Мито. Прибуткове оподаткування юридичних осіб. Прибуткове оподаткування населення. Податок на доходи фізичних осіб. Оподаткування доходів. Місцеві податки і збори. Єдиний податок. Податок на майно (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортний податок, плата за землю). Збір за місця для паркування транспортних засобів. Туристичний збір. Екологічний податок

Рентна плата. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України. Рентна плата за спеціальне використання води. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів. Аналіз податкової дисципліни платників податків

2. База практики – Фінансові управління (відділи)

Організація роботи фінансового управління (відділу) Охорона праці.

Нормативно-правове забезпечення функціонування місцевих бюджетів. Система доходів місцевого бюджету. Система видатків місцевого бюджету. Система міжбюджетних трансфертів. Організація бюджетного процесу на місцевому рівні. Видатки бюджету на фінансування соціально-культурної сфери. Видатки бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення населення. Фінансування місцевого господарства. Видатки бюджету на управління та місцеве самоврядування. Звітність розпорядників коштів бюджету.

3. База практики – Органи державної казначейської служби України

Загальне знайомство із структурою органу Державної казначейської служби України та організацією його роботи. Охорона праці.

Казначейське обслуговування державного бюджету за доходами. Казначейське обслуговування місцевого бюджету за доходами. Казначейське обслуговування державного бюджету за витратами. Казначейське обслуговування місцевого бюджету за видатками.

4. База практики – Бюджетні установи (охорони здоров'я, освіти, культури, управління)

Загальне ознайомлення із структурою бюджетної установи, організацією її роботи. Охорона праці.

Інформаційне та програмне забезпечення роботи бюджетної установи. Формування та затвердження кошторису бюджетної установи. Аналіз фінансового стану бюджетної установи. Аналіз джерел формування загального та спеціального фонду кошторису бюджетної установи. Аналіз виробничих показників діяльності бюджетної установи.

Порядок планування фонду оплати праці та нарахувань на нього по загальному фонду кошторису бюджетної установи. Порядок планування та фінансування інших видатків бюджетної установи по загальному фонду кошторису бюджетної установи. Планування та фінансування спеціального фонду кошторису бюджетної установи. Параметричний аналіз кошторису (балансу) бюджетної установи. Бюджетна та фінансова звітність розпорядників бюджетних коштів

5. База практики - Підприємства різних форм власності

Ознайомлення із структурою підприємства, його основними підрозділами. Охорона праці.

Ознайомлення з порядком проведення фінансового обліку на підприємстві. Податковий облік на підприємстві. Податкова звітність на підприємстві. Самофінансування підприємства. Бюджетування на підприємстві. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз фінансового стану підприємств. Оподаткування підприємств

6. База практики – Банківські установи

Загальне ознайомлення з організацією банківської діяльності та організаційною структурою банку. Охорона праці.

Операції комерційного банку із залучення та запозичення коштів. Операції банку із обслуговування платіжного обороту. Кредитні операції банку. Операції банку з цінними паперами. Операції банку з іноземною валютою. Аналіз фінансової діяльності банку. Аналіз фінансових результатів діяльності банку. Особливості оподаткування банківських установ. Підсумкова оцінка фінансового стану комерційного банку.

7. База практики – Страхові компанії

Загальні положення. Правові та економічні основи діяльності страхової організації. Управлінська і організаційна структура страхової організації. Менеджмент в страховій організації. Механізм розрахунку тарифів. Практика актуарних розрахунків. Доходи та видатки страхової компанії. Майновий стан

страхової компанії та джерела його формування. Аналіз показників фінансової надійності та платоспроможності страховика. Аналіз показників ділової активності та інвестиційної діяльності страховика. Фінансова стратегія та планування у страховій діяльності. Перестраховування. Маркетинг у страхуванні: Рекламна робота страховика. Охорона праці.

5. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Контроль результатів проходження навчальної практики здійснюється з метою оцінювання рівня сформованості фахових і загальних компетентностей здобувачів освіти, ступеня виконання програмних завдань практики та досягнення очікуваних результатів навчання. Навчальна практика проводиться на базі Інституту, що забезпечує систематичний поточний і підсумковий контроль з боку керівника практики.

Поточний контроль здійснюється протягом усього періоду проходження практики та передбачає перевірку виконання здобувачем окремих завдань відповідно до програми практики, дотримання встановленого графіка роботи, активність і самостійність під час опрацювання інформаційних матеріалів, а також своєчасність подання проміжних результатів. У процесі поточного контролю використовуються усні консультації, співбесіди, аналіз робочих матеріалів, таблиць, графіків і розрахунків, підготовлених здобувачем, а також перевірка правильності застосування методів економічного та фінансового аналізу.

Проміжний контроль може здійснюватися у формі обговорення результатів виконання окремих тем або завдань навчальної практики, перевірки аналітичних довідок, інформаційних оглядів і попередніх висновків, підготовлених здобувачем. Такий контроль дозволяє своєчасно виявити недоліки у виконанні завдань, скоригувати напрям дослідження та надати методичну допомогу.

Підсумковий контроль результатів навчальної практики здійснюється після завершення виконання всіх завдань програми та проводиться у формі захисту звіту з навчальної практики. Під час захисту здобувач презентує результати виконаних завдань, обґрунтовує зроблені висновки, відповідає на запитання керівника практики, демонструє вміння аналізувати фінансово-економічну інформацію та узагальнювати результати дослідження. Оцінювання здійснюється з урахуванням повноти і якості виконання завдань, логічності та обґрунтованості висновків, рівня самостійності, коректності використаних методів аналізу, а також оформлення звіту відповідно до встановлених вимог.

Результати контролю навчальної практики узагальнюються у підсумковій оцінці, яка відображає ступінь досягнення здобувачем результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою.

Оцінювання результатів навчальної практики студентів здійснюється за шкалою Інституту (0-100), національною шкалою та шкалою ECTS на підставі нормативних документів.

Умови нарахування балів

Основним видом контролю практичної підготовки (навчальної практики) є підсумковий у формі заліку. Підсумковий контроль включає: оцінку за оформлення результатів практики, оцінку засвоєння програми практики (захист звіту). Розподіл балів здійснюється наступним чином:

1. Оцінка проходження практики (виконання програми практики) – 30 балів:
 - програму практики виконано в повному обсязі – 30 балів;
 - програму практики виконано частково з деякими зауваженнями – 15 балів;
 - програму практики не виконано – 0 балів.
2. Оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці – 30 балів:
 - поставлені завдання практики керівником виконані в повному обсязі без зауважень – 30 балів;
 - поставлені завдання практики керівником практики виконані частково з деякими зауваженнями – 15 балів;
 - поставлені завдання практики керівником практики не виконані – 0 балів.
3. Оцінка за оформлення звіту про проходження практики – 20 балів:
 - оформлення відповідно до вимог в повному обсязі – 20 балів;
 - оформлення зі значними зауваженнями – 10 балів;
 - не підготовлений та не оформлений звіт – 0 балів.
4. Оцінка засвоєння програми практики (захист звіту) – 20 балів:
 - звіт захищено з використанням мультимедійної техніки, на всі запитання комісії надані відповіді – 20 балів;
 - звіт захищено з паперовим презентаційним матеріалом, на відповіді комісії здобувач відповів частково – 10 балів;
 - звіт захищено без використання мультимедійної техніки та паперових ілюстрацій, відповіді на запитання не були надані – 0 балів.

Підсумкова оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних матеріалів з навчальної практики, що характеризують успішність та рівень знань здобувача вищої освіти. Система оцінювання проходження навчальної практики за шкалою ECTS.

Критерії підсумкового оцінювання

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка чотирибальною національною шкалою
90 та вище	відмінно
75 – 89	добре
60 – 74	задовільно
0 – 59	незадовільно

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Контроль результатів проходження виробничої практики здійснюється з метою оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей здобувачів освіти, якості виконання програмних завдань практики та ступеня досягнення визначених результатів навчання. Контроль організовується у взаємодії керівника практики від закладу освіти та керівника від бази практики і має поточний та підсумковий характер.

Поточний контроль здійснюється протягом усього періоду проходження виробничої практики та передбачає перевірку дотримання здобувачем встановленого графіка практики, рівня його залученості до професійної діяльності, якості та своєчасності виконання індивідуальних завдань, визначених програмою практики. У процесі поточного контролю враховується ставлення здобувача до виконання посадових обов'язків, дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку, вимог охорони праці та професійної етики. Контроль реалізується шляхом аналізу робочих матеріалів, консультацій, співбесід, а також на підставі відгуку (характеристики) керівника практики від підприємства, установи чи організації.

Підсумковий контроль здійснюється після завершення виробничої практики та проводиться у формі перевірки та захисту звіту з практики. Під час захисту здобувач освіти демонструє рівень сформованості практичних умінь і навичок, уміння застосовувати теоретичні знання в реальних умовах професійної діяльності, аналізувати результати виконаної роботи та обґрунтовувати зроблені висновки. Оцінювання результатів практики здійснюється з урахуванням повноти виконання програми практики, якості оформлення звітної документації, самостійності виконання завдань, змістовності висновків, а також відгуку керівника практики від бази практики.

Результати контролю виробничої практики узагальнюються у підсумковій оцінці, яка відображає ступінь готовності здобувача освіти до самостійної професійної діяльності за обраною спеціалізацією.

Оцінювання результатів навчальної практики студентів здійснюється за шкалою Інституту (0-100), національною шкалою та шкалою ECTS на підставі нормативних документів.

Умови нарахування балів

1. Критерії, за якими оцінюється проходження та захист звіту про проходження практики студентом:

1. Оцінювання практики керівником від бази практики за ретельність та грамотність підготовки поставлених завдань, сумлінність та дисциплінованість (проставляється у щоденнику з практики у відгуку керівника практики від підприємства (організації) про роботу студента на практиці) 35 балів

2. Повнота звіту про проходження практики (відповідно до програми практики) та своєчасність його подання для захисту. Захист студентом звіту про проходження практики (уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність і

результати практики; здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди; загальний рівень підготовки студента) 65 балів

РАЗОМ 100 балів

II. Шкала та критерії, за якими оцінюється якість, повнота складання звіту про проходження практики та його захист:

54-65 балів:

- звіт про проходження практики і щоденник практики оформлені у відповідності до вимог і подані до захисту у визначений термін;
- звіт містить елементи новизни, має практичне значення;
- студент оволодів навиками дослідної роботи: збору інформації, аналізу, формулювання висновків, пропозицій;
- відповідь студента на питання членів комісії вичерпна;
- відгук керівника позитивний.

42-53 бали:

- програма практики розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру:
- недостатньо використані в процесі аналізу матеріали звітності;
- мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту, щоденника;
- студент на захисті продемонстрував добрі знання, відповів на запитання членів комісії.

30-41 бал:

- мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту та щоденника;
- допущені граматичні та стилістичні помилки;
- мають місце неточності у розрахунках при проведенні аналізу;
- на захисті студент продемонстрував задовільні знання;
- відповіді на запитання членів комісії неточні або неповні.

Менше 30 балів:

- звіт про проходження практики та щоденник практики оформлені з численними помилками або не в повному обсязі,
- на захисті студент проявив повне незнання досліджуваного об'єкта, не зумів задовільно відповісти на поставлені запитання членів комісії. Звіт про проходження практики до захисту не допускається якщо:
- оформлення звіту не відповідає вимогам; зміст звіту не розкрито.

Критерії підсумкового оцінювання

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка чотирибальною національною шкалою
90 та вище	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Стандарт фахової передвищої освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 02.04.2024 № 434 Про внесення змін до стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»

2. Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок підготовки фахових молодших бакалаврів за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Інституту управління природними ресурсами ВНЗ Університет економіки та права «КРОК», 2024р.

3. Навчальний план підготовки фахових молодших бакалаврів за ОПІ Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

4. Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти Інституту управління природними ресурсами Вищого навчального закладу Університет економіки та права «КРОК»